

L'ESPANYA REPUBLICANA TE ENCARA INTACTES ELS 840 MILIONS DE RESERVA OR

«Un Govern legitim no pot reconèixer els rebels com a negociadors iguals», diu el ministre d'Estat

Sense contemplacions

Els Govern de la República i de la Generalitat han decidit actuar enèrgicament en matèria de proveïments. La veu popular ha estat recollida. Esperem que, ràpidament, vindran les mesures enèrgiques que el país reclama.

Mesures enèrgiques, inextinguibles. Mesures, sobretot, aplicades d'una manera taxativa. Perquè passa que hom temana, des dels organismes oficials, des de la Premsa, que siguin denunciats els especuladors. D'acord. Però cal també que els encobriment de especulació tinguin llur càrrec.

Moltes de les immoralitats que es cometen en la venda distribuïda dels articles de primera necessitat, resten cobertes o dissimulades darrera el frondós brancatge dels organismes encarregats de regular els proveïments.

Ens consta la probitat dels

LES XIMPLERIES QUE DIUEN ELS NAZIS

"La joventut creu, a la terra, solament en Hitler; creu que el Senyor ens envià el Führer per deslliurar Alemanya dels fariseus", ha blasfemat Ley

Però el pinyol final encara és més divertit: «No es poden augmentar els salaris als obrers, però cal concedir-los vacances i automòbils a bon preu...»

Amb quins diners compraran els automòbils els obrers alemanys, que amb prou feines poden menjar?

El doctor Ley prengué la paraula i atacà l'església catòlica. «Els als catòlics de l'Església diuen que dura de mil anys ençà i el nacional-socialisme solament és un episodi. No; el nacional-socialisme no és un episodi. La joventut creu més fàcilment que nosaltres. Aquesta creu que el Senyor ens envià Hitler per tal d'alliberar Alemanya dels fariseus.»

Acabà dient que el Führer li havia dit que no es podien augmentar els salaris als obrers, però que havien de concedir-los vacances i automòbils a bon preu.

A Toquio diuen que oficialment no hi ha guerra

Però l'esquadra japonesa bombardejarà tots els establiments militars i aeròdroms de Xina!

Kang-Hai, 1. — Comunicats de Xang-Hai a l'Agència Reuter que s'annuncia oficialment que la flota japonesa ha decidit estendre el seu radi d'acció a través de Xina i bombardejarà tots els establiments militars i aeròdroms xinesos.

EL JAPÓ DONA ALLARGUES A LA RECLAMACIO BRITANICA PER L'AGRESSIO DE QUE FOU OBJECTE L'AMBAIXADOR ANGLÉS

Toquio, 1. — El portaveu del ministeri d'Affers estrangers ha declarat que totes les hipòtesis sobre la resposta japonesa a la nota britànica eren prematurs, ja que el Govern nipon no pot prendre cap decisió abans d'haver rebut els resultats de l'enquesta.

Alduho la nacionalitat de l'avió agressor no ha estat determinada.

ELS OBRERS CERVESERS DE MADRID I LA GUERRA

Formaren un batallió de 500 homes que sofri nombroses baixes

Madrid, 1. — La situació extraordinària que ha travessat Madrid des que començà la sublevació i l'efecte dels treballadors madrilenys per tal de portar a bon port les seves tasques, ha fet que totes les manifestacions dels esforços desplegats des del 18 de juliol del 1936 mereixin una exposició perquè es pugui considerar arreu del món la magnitud del sacrifici i el comportament del poble de Madrid.

La indústria cervecera, que malgrat no ésser de guerra és de gran interès, puix que, tant al combatent com al treballador de retaguarda,

un «bock» d'aquesta beguda li ha servit en molts casos per a ferir i oblidar el perill i deixar de pensar en els innombrables contratemps que ha passat, ens dona una orientació del desenvolupament molt interessant. En el moment d'esclatar la guerra funcionaven a Madrid quatre fàbriques de cervesa: «El Águila», «Manudas», «Santa Bárbara» i «Aurel de Bacos», enquadrades en el Sindicat de Cervezers.

(SEQUEIX A LA PAGINA TRES)

EN DEU MINUTS

Els enginyers militars anglesos han celebrat la seva festa anual a les casernes de Brompton, durant la qual es fan les visites diverses demostracions de construccions de ponts, bombardeigs aeri i atacs de gas. A la fotografia podem veure un soldat, amb ple equip de guerra, portant una noia per sobre d'un riu mitjançant un cable aeri que fou estès en deu minuts (K.)

LES DRETES BELGUES ACUSEN VAN ZEELAND

I el Consell acorda presentar a la Cambra i a l'aler pel qual hom acusa el primer ministre

SATISFACCIO EN L'OPINIO PUBLICA DAVANT L'ACTITUD DEL GOVERN

Brussel·les, 1. — L'opinió pública es mostra satisfeta per la decisió del Consell de ministres de presentar a la Cambra la qüestió dels emolument rebuts per Van Zeeland com a funcionari del Banc Nacional. Amb això es segueix la sana tradició parlamentària i permet al Govern d'exposar la seva política davant el Parlament.

Van Zeeland podrà mostrar la part d'animositat personal en les campanyes de Premsa de dretes, en les últimes setmanes, sobretot la del «Pays Réel», òrgan de Dextres. Els enemics de Van Zeeland convertiren en edició tumultuosa el matutí de manifestat pel ministre d'Hisenda, Henri de Man, a conseqüència de les exposicions donades per Van Zeeland referents al seu sou del Banc. Com es recorda, el ministre de Finances havia declarat que Van Zeeland no havia cobrat cap emolument del Banc de Belges des de la seva entrada al Govern, però Van Zeeland precisà que havia cobrat algunes sumes en

La primera esquadra de la flota britànica, a Venècia

Venècia, 1. — Ha arribat la primera esquadra de la flota britànica de la Mediterrània composta dels creuers «Seydlitz» i «Blondin».

París, 1. — El conegut periodista americà H. V. Altenberg pronuncia ahir una dissertació que fou transmesa per Columbia Ràdio, en la qual es referí a l'Espanya republicana.

Digué que ha visitat tres presons, a Madrid i a València, i que en totes tres ha trobat un esperit de tolerància. No hi ha propaganda política entre els presoners. El periodista ha pogut parlar amb una neboda de l'ex-general Franco i amb la germana de l'ex-duc d'Alba. Han declarat que reben les consideracions degudes. Quant al ministre de Justícia, senyor Irujo, li ha declarat que la primera de les regles de la República és la tolerància.

Diu el periodista que de les de ducions que ha pogut fer es desprèn que l'Espanya republicana té encara intactes els 840 milions de reserva or. Allò que més preocupa és la intimidació d'Itàlia a la Mediterrània. Sobre aquest particular el ministre d'Estat, senyor Giral, li ha declarat: «No hem pogut aconseguir l'execució de complicitat alguna des molt abans dels acords de no intervenció. El Comitè de Londres és més polític que jurídic. Aquest Comitè sols ha assegurat la no intervenció de la S. D. N. Des del moment en què ha començat a funcionar el Comitè, han arribat abundants armes i municions a Franco; nosaltres no hem pogut procurar-les res.»

Referent a la mediació, el senyor Giral ha declarat:

«Si arribem a estar disposats a abandonar l'exterior, no hi hauria necessitat de posar fi als combats. Que Itàlia retiri els italians de les Balears. Els estrangers que hi ha a la retaguarda és cosa d'altres. Més guerra no pot haver-hi, i els que reconeixen els rebels com a negociadors iguals. Ca qu reconeguin que no poden conquerir el país. Sobre aquestes bases es podria aconseguir alguna cosa i cal dir que no insistirem per a prendre represalles.»

Al nostre entendre l'home que podria aconseguir la mediació és el nostre President, Roosevelt. Franco no té possibilitat d'acceptar una mediació. Els falangistes volen la dictadura; els partidaris de Queipo a Sevilla volen també un règim que no defineixin bé; els carlins es un moviment essencialment religiós; Franco vol restaurar Alfons de Borbó. ¿Qui seria el mediador que representaria tots els aspectes d'aquest moviment?»

El Govern de la República i els emboscats

València, 1. — La «Gaceta» pública, entre altres, les següents disposicions:

Hisenda i Economia. — Disposant la separació definitiva del servei per abandonament del càrrec, de funcionaris d'aquest departament, sense perjudici de la justificació que es pugui aportar al seu dia al efectes de la seva rehabilitació.

Governació. — Declarant cessats diversos funcionaris del Cos d'Investigació i Vigilància.

Instrucció Pública. — Disposant que els comissaris directores dels Instituts de Segona Ensenyança donin de baixa en nòmina tots els professors o funcionaris de llur centre, compresos en les llistes del 1931 al 1937, mobilitzats pel Ministeri de Defensa Nacional, mentre no demostrin documentalment que han estat declarats inútils per al servei de l'exèrcit.

Agricultura. — Dissolent el Comitè Directiu de la Federació Sindical d'Agricultors Arrossers i constituint un Comitè Directiu provisional amb la missió específica que s'assigna per tal de democratitzar i normalitzar la vida i funcionament de la dita institució.

ELS NOUS CAPORALS I SERGENTS DE L'EXERCIT DE LA REPUBLICA

«Demano a tots la col·laboració més lleial per al triomf definitiu de l'Espanya republicana», els digué Miaja

Madrid, 1. — Ahir assistí el general Miaja al lliurament de nomenaments als nous caporals i sergents que han realitzat els cursos a les Acadèmies populars de les Divisions de l'Exèrcit del Centre.

L'acte tingué lloc a El Pardo. Hi assistiren també el tinent coronel Ortega i altres caps de les forces de l'Exèrcit, corresponents a aquell sector.

Davant dels nous sergents i caporals, el general Miaja pronuncià unes paraules. Va dir que en els primers dies de la contesa s'havia advertit que a l'Exèrcit republicà mancaven principalment classes de tropa que estiguessin suficientment preparades per a conduir els soldats amb la màxima eficiència i això ha estat remeiat gràcies a l'organització de les escoles populars dintre de les divisions i cosos de l'exèrcit, la qual cosa ha donat els fruits desitjats.

Digué als nous caporals i sergents que confiava que tota posibilitat de la seva part el màxim d'èxit per tal d'aconseguir salvar les deficiències que en els primers moments s'havien observat en l'Exèrcit republicà; i acatà demanant a tots la col·laboració més lleial per al triomf definitiu de l'Espanya republicana sobre els traidors que la vil·lupien en la guerra.

El general Miaja fou aclamat per tots els assistents. Després revisà les forces.

Per al conseller regi-
dor que correspongui

La Barceloneta és
un barri xiroi, encara
que no ho sembli

Si a la Barceloneta, encara que no ho sembli, és un dels barris més xirois de Barcelona, doncs poc. Molta gent han cercat habitatge a barridets menys propensos a un bombardeig, sigui seri, sigui per mur. Els pocs que queden, però, es veu que no han perdut el bon humor. Tament sembla que no hi hagi guerra ni que diàriament germans nostres, lluitadors del front, vessin la seva sang per la causa de la llibertat.

Cada nit, cap a les nou i fins a quatre de deu presentem la collada de la columna de la pau, com s'anomena per allí els que, carregats amb fardells, matalassos, cançons, etc., etc., es dirigixen als amplexos refugis que no diem on estan situats per una mesura de prudència. Aquesta desfilla té quelcom de tràgica. Impressiona.

Molts homes, cansats de romandre als camps, desien de la nit i la quitailla, cap a mitja nit, i es refugien a les tavernes. Des d'aquell moment el pacífic ciutadà que ha romàs a casa seva amb el propòsit de descansar de les fatigues de la jornada de treball, ja pot dir que ha begut olis. Les tavernes, plenes d'homes, amb totes les finestres i portes obertes per mor de la temperatura estival, bullen materialment. Les imprecacions dels lluitadors de domini o de manilla no tenen res a envejar en la seva sonoritat als esgarips d'uns quants escanadors de flamencos que no he pogut entendre mal per què han de cridar amb tanta furia els seus germans, plans i altra mena de vociferacions barrejades de singlots alcohòlics i imprecacions exòtiques.

Alò acostuma acabar-se cap a la matinada. Els bevedors i jugadors, fatigats de tanta activitat, es retiren als seus domicilis o als refugis on tenen les seves famílies, no sense fer sentir la seva veu amb converses i discussions inabundables d'embarc.

—Bé! exclama el pacífic ciutadà—. Ara podré descansar encara uns hores. De cap manera. Ja són les quatre de la matinada i comença el nou espectacle. Aquest, també sonor, consisteix en la tornada de la columna de la pau als seus domicilis. Els brivalls criden i empalpen, les poies joves, agafades del braç, timent com si vinguessin d'una fontana, canten cançons i els de més anys discuteixen. «Que donde has estado toda la noche?» «Que esto no te importa una m...», etcètera.

Ah! I els vigilants? Bons, gràcie.

B.

El Consell de la Generalitat s'ocupà a lons del problema dels proveïments

Serra Pàmies conferenciarà amb el Govern de la República

El Govern estigué reunit de les sis de la tarda fins a tres quarts d'onze de la nit, d'aquí. Hi assistiren tots els consellers i fou presidit per l'honorable senyor Lluís Companys.

Els primers consellers que sortiren del Saló d'Actes foren els senyors Comorera i Calvet, els quals no feren cap mena de manifestació als periodistes. Rafael Vidella i Carles F. i Subirà tampoc no feren declaracions als informadors, que s'acostumaven a reunir-se amb el conseller de Previsió, senyor Serra Pàmies. Aquest últim, que poc cosa tenia per dir-los i que les qüestions de proveïments presenten moltes dificultats i com a conseqüència els magistrats se'n ressentien molt. Va afegir que avui sortirà cap a València per tal d'entrevistar-se amb el Govern de la República amb l'objecte de procurar cercar en el possible solució a aquest problema.

EL PRESIDENT

En sortir de la reunió, el President Companys s'adreçà als periodistes i els digué que els seria facilitada una nota del Consell que s'acabava de celebrar. Afegí que s'havien aprovat alguns decrets i una nota relativa a proveïments, del qual assumpte s'havia parlat llargament.

Durant la reunió del Consell de la Generalitat celebrada ahir, foren aprovats els següents decrets:

Governació i Assistència Social: Dissolent el Comissariat d'Ordre Públic i fent-ne el Conseller de Governació i Assistència Social per a adaptar els diversos serveis tècnico-administratius de la Comissaria d'Ordre Públic als diversos departaments dels generals del seu departament.

Decret creant l'Assessoria Jurídica General del Consell de Governació i Assistència Social.

Decret demanant les funcions de les direccions general de Sanitat i Assistència Social.

Decret derogant el del 2 d'octubre del 1936 referent a matrimonis celebrats davant els organismes responsables de les organitzacions polítiques i sindicals.

Decret derogant el del 2 d'octubre del 1936 i 11 de març del 1937, referent a matrimonis celebrats davant les autoritats militars i civils.

Decret derogant els dos del 27 d'agost del 1936, que establien normes per a la inscripció de defuncions.

Decret que derogà el del 27 d'agost del 1936, que establia normes per a instruir expedients per tal d'inscrure defuncions no declarades oportunament fins al 18 de juliol del 1936.

Decret modificant la redacció de l'article segon del del 16 de juliol d'aquest any, referent al Col·legi d'Advocats.

Cultura: Decret que estructura els serveis d'ensenyament, en català i castellà, de la Generalitat.

Decret respecte a la cessió feta per l'Ajuntament d'Estreac d'un edifici escolar.

Decret sobre la creació d'escoles

ANGLA TERRA S'AJUP!

Un destructor britànic, atacat pel sub-mari de "nacionalitat desconeguda"

Londres, 1. (Urgent.)—S'ha sabut que el destructor britànic «Havock» fou atacat ahir passada per un submari de «nacionalitat desconeguda» davant del cap de Sant Antoni. El destructor no fou tocat. Els dos destructors «Hardy» i «Hyperion» reberen ordres d'adreçar-se cap al lloc de l'agressió.

DOS GENERALS JAPONESOS, ASSASSINATS PER LES SEVES FORCES

Xang-Hai, 1. (Urgent.)—Comuniquen a l'Agència Reuter que dos batallons de tropes manxús s'han sublevat a les proximitats de Mukden. Igualment s'afirma que han esclatat disturbis al Jehol, on dos generals japonesos han estat assassinats per les seves pròpies tropes.

Els corbs de la guerra

Amb diners de la Brigada Internacional comprava renards i arracades d'or

La policia ha procedit a la detenció de Fulgencio Hurtado Sánchez, José Foch Farnes i Emilia Aznarez Izquierdo, reclamats per un jutjat de Madrid.

El primer dels detinguts és acusat d'haver-se apropiat d'unes 30.000 pesetes de la Brigada Internacional, amb les quals visgué a Barcelona per tal de barrotar-se les alqueries amb els altres dos.

Al José, que hom creu que és l'inductor d'aquest robatori, li donà diversos milers de pesetes, part de les quals han estat recuperades, i a ella li comprà dos renards de gran valor, uns arracades i una digueria d'or. Els detinguts, amb els objectes recuperats, han estat lliurats al jutjat, el qual els ha d'enviar a Madrid, que és on s'instrueix el corresponent procediment.

El Japó diu que no sap res del pacte sino-soviètic

Toquio, 1.—El portaveu del ministeri d'Afers estrangers ha declarat que el Govern japonès no posseeix informacions sobre els subministraments d'armes a Xina pels Soviets.

El secretari de la II Internacional és detingut

Rotterdam, 1.—Ha estat detingut Friedrich Adler secretari de la Segona Internacional, per haver entrat a Holanda amb passaport fals.

AQUESTA TARDA, CONSELL DE MINISTRES

València, 1.—Aquesta tarda a les cinc es reuniran els ministres en Consell ordinari, sota la presidència del Dr. Negrin.

EL CAP DE LA II INTERNACIONAL VISITA NEGRIN

València, 1.—El cap del Govern ha rebut aquest matí en audiència el president de la II Internacional, de Bruchère, amb el qual ha conversat detingudament.

Després ha visitat el doctor Negrin el ministre de la Governació.

Comptes corrents i llibres d'Estalvi sense limitació

NOTA DEL SERVEI TÈCNIC DEL CREDIT I DE L'ESTALVI DEL DEPARTAMENT DE FINANCES DE LA GENERALITAT.

Es fa present al públic i especialment als comerciants i industrials de Catalunya l'existència de comptes corrents i llibres d'Estalvi completament lliures, és a dir, que hom pot retirar del seu saldo qualsevol quantitat sense necessitat de justificants ni autorització de cap mena.

Aquesta autonomia, unida a la implantació de les bases de l'aliança de la República, són una doble facilitat que s'ha de sortir al pas de tota excusa, la més important, el defecte de circulació que ocasiona precisament amb la limitació dels comptes corrents i llibres d'Estalvi.

Decret aprovant l'informe del conseller d'Economia referent a les gestions realitzades a València, i que principalment afecten les indústries de guerra, i diversos problemes d'Economia.

S'han continuat aprovant diversos decrets, la llista dels quals us serà facilitada demà (avui).

Decret que regula les funcions de la Cooperativa Integral Vaquera i Llietora de Barcelona.

Treball i Obres Públiques: Decret adjudicant a l'Ajuntament de Figueras el contracte de les obres d'ampliació de la carretera de Figueras a Vilatorrada.

Decret apropiant-se de les obres de nova construcció de la carretera d'Espluga de Francolí a Figueras, per l'implicament del contracte de la Compañia de Construccions Hidráuliques i Civils.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

Decret adscriuint l'Escola de Readaptació Professional de Manresa a la Comissaria d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya.

L'educació pre-militar de l'Exèrcit

Durant aquest matí, l'honorable President de Catalunya, després del despatx ordinari amb els caps de Departament, ha rebut, entre altres visites, una delegació del Comitè pre-militar de l'Exèrcit i que havia arribat a un complet acord amb el Govern de la República.

També ha rebut la lista dels consellers municipals de Finances i d'Assistència Social de l'Ajuntament de Santander, València de Terrassa, Samuel Morera, i el comandant cap de la 36 brigada que opera al front d'Aragó.

El Batalló 138 ja té bandera

Parlament del general Miaja

Madrid, 1.—Al Retiro s'ha celebrat aquest matí el lliurament d'una bandera al Batalló 138 de la 39 Brigada Mixta.

L'ensenyà ha estat regalada per les noies dels tallers confederals de Villanueva, afectes al Sindicat del Vestit.

Han assistit a l'acte el general Miaja, el tinent coronel Ortega, el comandant de la Brigada, Roman, i gran nombre de caps i oficials.

El general Miaja ha dit que «per a el era un orgull assistir a aquest acte d'aquesta naturalesa; i molt més avui que es feia lliurament de l'ensenyà nacional a allò que foren milícies confederals. I ha afegit: Vosaltres, que heu lluitat fins ara sense cap mena de rendició, heu demostrat, des d'aquest moment, teniu una nova preocupació: la defensa d'aquesta bandera, per la qual heu de donar fins a l'última gota de la vostra sang».

La continuació ha explicat que simbolitzen els tres colors de la bandera nacional, i ha dit que sota aquesta bandera tots els soldats han d'estar units.

Després glossà les paraules de Saco Torres per a dir que la dona encara no té les llibertats indispensables; i significà que ell se set fill d'aquests quatre homes, per la qual cosa és un feminista furibund.

Elopià, després la dona madrilenya i acabà dient que Madrid és doblement heroica, puix que allà ciutats s'hien defensat amb veritables muralles i Madrid solament té el Manzanares.

Finalment el Batalló en formació perfecta desfilà davant el general Miaja i dels caps militars.

La joventut i la revolució

Madrid, 1.—«Ahorra» publica el text de les bases de l'aliança de la joventut. El document és extens i abraça els següents punts: la Joventut i la Revolució.

Les bases estableixen la col·laboració per la unitat de totes les forces antifeixistes polítiques i sindicals i marca l'acció de les joventuts en l'Exèrcit Popular, en la producció i en altres manifestacions de la vida, i s'estableix que la joventut intensificarà els seus esforços per a millorar la producció en el camp i als tallers i augmentarà els seus sacrificis donant nous milers de soldats per a la causa popular.

Com a principi moral l'aliança joventut imposarà normes i combatrà obertament el llenguatge grogoler i agressiu i les calumnies i tot foment de discòrdia, tant al front com a la retaguardia, i a l'interior del país de tot el que tendeixi a debilitar la unitat de les forces antifeixistes.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

Signen el document: Pel Comitè Peninsular de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertaries, Fidel Miró i A. Blanco; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Esquerra Republicana, Illegible; pel Comitè Nacional de la Joventut Sindicalista, Emili Giménez; per la Comissió Executiva de la Unió Federal d'Estudiants Espanyols, Josep Alcañiz; per la Comissió Executiva de Joventuts Socialistes Unificats, Santiago Carrillo i Segs. Alvarez; per la Comissió Executiva de la Joventut d'Unió Republicana, Enric López, Francesc Pardo i Josep del Riu; pel Comitè Nacional de Joventuts Federals, Illegible.

El Batalló 138 ja té bandera

Parlament del general Miaja

Madrid, 1.—Al Retiro s'ha celebrat aquest matí el lliurament d'una bandera al Batalló 138 de la 39 Brigada Mixta.

L'ensenyà ha estat regalada per les noies dels tallers confederals de Villanueva, afectes al Sindicat del Vestit.

Han assistit a l'acte el general Miaja, el tinent coronel Ortega, el comandant de la Brigada, Roman, i gran nombre de caps i oficials.

El general Miaja ha dit que «per a el era un orgull assistir a aquest acte d'aquesta naturalesa; i molt més avui que es feia lliurament de l'ensenyà nacional a allò que foren milícies confederals. I ha afegit: Vosaltres, que heu lluitat fins ara sense cap mena de rendició, heu demostrat, des d'aquest moment, teniu una nova preocupació: la defensa d'aquesta bandera, per la qual heu de donar fins a l'última gota de la vostra sang».

La continuació ha explicat que simbolitzen els tres colors de la bandera nacional, i ha dit que sota aquesta bandera tots els soldats han d'estar units.

Després glossà les paraules de Saco Torres per a dir que la dona encara no té les llibertats indispensables; i significà que ell se set fill d'aquests quatre homes, per la qual cosa és un feminista furibund.

Elopià, després la dona madrilenya i acabà dient que Madrid és doblement heroica, puix que allà ciutats s'hien defensat amb veritables muralles i Madrid solament té el Manzanares.

Finalment el Batalló en formació perfecta desfilà davant el general Miaja i dels caps militars.

Després glossà les paraules de Saco Torres per a dir que la dona encara no té les llibertats indispensables; i significà que ell se set fill d'aquests quatre homes, per la qual cosa és un feminista furibund.

Elopià, després la dona madrilenya i acabà dient que Madrid és doblement heroica, puix que allà ciutats s'hien defensat amb veritables muralles i Madrid solament té el Manzanares.

Finalment el Batalló en formació perfecta desfilà davant el general Miaja i dels caps militars.

Després glossà les paraules de Saco Torres per a dir que la dona encara no té les llibertats indispensables; i significà que ell se set fill d'aquests quatre homes, per la qual cosa és un feminista furibund.

Elopià, després la dona madrilenya i acabà dient que Madrid és doblement heroica, puix que allà ciutats s'hien defensat amb veritables muralles i Madrid solament té el Manzanares.

Finalment el Batalló en formació perfecta desfilà davant el general Miaja i dels caps militars.

Després glossà les paraules de Saco Torres per a dir que la dona encara no té les llibertats indispensables; i significà que ell se set fill d'aquests quatre homes, per la qual cosa és un feminista furibund.

Elopià, després la dona madrilenya i acabà dient que Madrid és doblement heroica, puix que allà ciutats s'hien defensat amb veritables muralles i Madrid solament té el Manzanares.

L'esperanto ha fet cinquanta anys

CATALANS A CASTELLA

El soldat català, a Castella, lluita amb el fusell i amb el pic i la pala. Vegeu els nostres soldats treballant per tal d'obrir una nova carretera. - A la dreta: uns "afiches" del Comissariat (B.)

Del meu bloc de guerra

Silenciosament hem anat seguint, pam a pam, tota la trajectòria d'aquesta intensíssima campanya antipolèmica que una setena i una altra han desenvolupat contra la nostra pàtria, contra la pàtria dels catalans.

No intentem remoure el que ja és mort; no intentem alçar nous polèmiques; recordem que davant nostre tenim un enemic perillós, i ben preparat, i que nosaltres, els catalans, amb la col·laboració de tots els antifetxistes, no hem de deixar a l'altre l'última paraula.

Però, precisament ara que els catalans, permeteu una quantitat de raïles sobre aquest afec, unes quantes raïles — les que antecedeixen — que, abans de sortir de la ploma, ens han costat molt. Però ni tenim una obligació. Alzà ho podem prometre a aquests milers de catalans que, repartits per diversos sectors dels fronts d'oci a Castella, ens pregunten: amb molta tristesa: — «A què obedeix aquesta campanya contra nosaltres? És un delictu esser català?»

Ni un mot de menyspreu ni una paraula de rancúnia; ella, amb el cor amargat, anaven disparant llurs fusells o bé clavaven fortament el picot contra la terra castellana per tal d'obrir noves carreteres, noves horitzons...

«És aquesta la intenció de moral que la reraquarda téna als combats?»

Fa exactament un mes que som a Castella. Abans, però, varem estar uns dies al Sud. Junt amb nosaltres, milers de catalans. Parlem de la 33 Divisió.

Arribarem els nostres soldats en un matí com el d'avui, i a la mateixa nit, sense haver estat mai en una trinxera, foren transportats a les primeríssimes línies de foc: a les avantguardes.

Quan el dia clareja, els nostres minyons es trobaren en un món nou: camps foradats, frinxeres, refugis contra l'artilleria... i un enemic preparadíssim al seu davant. Aquella mateixa nit les nostres forces de xoc que hi havia en aquelles trinxeres foren traslladades a altres sectors.

L'enemic es donà compte del rellament i pocs hores més tard, per un sector nostre, descobellà una petita ofensiva. Els valents minyons de la 33 Brigada no permeten resistir l'impetuosa enemiga, però poc després, amb la baloneta greixada per a s'aforçar millores, sortien dels seus parapets per llançar-se darrere els enemics.

Item dit que no havien estat una trinxera.

Al cap d'un mes la cosa ha canviat radicalment. Ara són els heroics combatents que formen part d'aquesta Exèrcit Popular que ens durà a la victòria.

Naturalment que la part Comissariat ha estat un gran factor per alçar aquesta moral, aquesta moral sense la qual és impossible lluitar i molt menys vencer.

I, al cap d'un mes, vegeu l'activitat del Comissariat i la dels soldats.

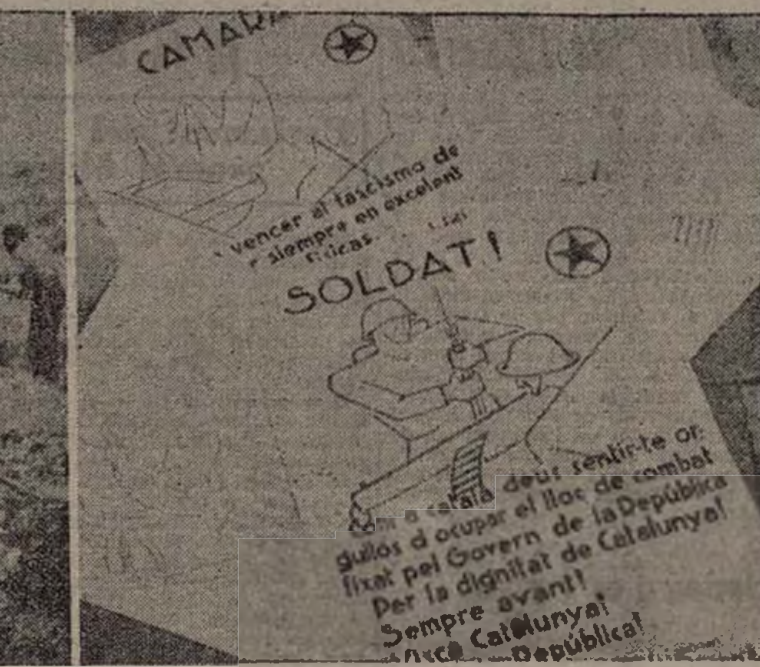
— Un dels problemes més difícils a part dels de la guerra — ens diu el Comissari de la Divisió, Josep Barberà — era recollir el bloc.

I té una clau i conté un exemplar de la Castella, els camps de bloc són extensíssims. D'aquests camps, al costat mateix de la línia de foc, n'hi ha una infinitat. A la reraquarda, també.

El Comissariat ha tingut cura de seleccionar segadors catalans i distribuir-los per aquestes terres a recollir el fruit que vosaltres, els de la reraquarda, en feu. Manta vegada la sega s'ha hagut d'efectuar a la nit, aprofitant la no aparició de la llum, car l'enemic sempre ha tingut una gran predilecció per atacar-nos les collites.

Altres vegades aquestes muntanyes segadores — uns cinc-cents i escàs — han estat traslladats a pobles de la reraquarda. Terres de propietat que fugiren o bé de comprar-les quan la seua desbarbana i es trobaren que la producció els ho portava a casa.

No obstant, al estat mitjà no se li ha dit que el propietari d'aquella terra anota la nostra economia. Se li ha fet veure la imperiosa necessitat de fer-ho ràpidament, per tal que no mengessin els de la reraquarda els milers de catalans.

El soldat català, a Castella, lluita amb el fusell i amb el pic i la pala. Vegeu els nostres soldats treballant per tal d'obrir una nova carretera. - A la dreta: uns "afiches" del Comissariat (B.)

El diari mural de la 33 Divisió (B.)

vada; es dona compte que a la reraquarda hi ha qui es preocupa per ell, per la seva cultura i per la seva salut.

Qualsevol lloc és bo també per a donar-hi conferències i cursos de divulgació dels principis mèdics i sanitaris, així com també de conferències sobre temes de teoria i tècnica militar.

En fi, la tasca del comissari, si la vol complir, és una cosa formidable, puix que cal tenir en compte que el combatent hi ha moments que és una fera i hi ha moments que té l'esperit de criatura. És aleshores quan la tasca tècnica del comissari s'ha de multiplicar per tècnica moral.

Front de Guadalajara, 20-8-37

COL·LECCIÓ INTERESSANT

Documents de la guerra i la revolució

El Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya porta editada una sèrie de quaderns de la interessant sèrie antecedeix i documenta el títol que diu bé prou el significat d'aquesta fascicula antifeixista que té una enorme força acusadora contra els homes que s'han aixecat en armes per matar l'Espanya.

Els noms d'aquests quaderns són: «La repressió contra els obrers a Catalunya»; «L'organització de l'Exèrcit espanyol»; «La revolució en els Ajuntaments»; «La revolució i l'assistència social»; «La presència d'Alcalde Zúñiga i el 6 d'octubre del 1934»; «La revolució al camp de Catalunya»; «Les vides de la Intelectualitat i la lluita del poble espanyol»; i «La ideologia i la barbàrie dels rebels espanyols».

Signen aquests reportatges Ramon Xuriguera, J. Roure Torrent, Rafael Tels i Marçà; Domènec de Bellmunt; A. Ortá Ramon; Josep M. Muria; Carlos Pi i Sunyer (pòrtol); i Ramon Vinyes.

La presentació acurada d'aquests quaderns i el seu cont contingut els fan assequibles i necessaris a totes aquelles persones que tenen cura de guardar i col·leccionar els documents relacionats amb l'hora trágica que vivim.

Mussolini vol defensar la "civilització occidental" amb tres milions de soldats negres

PARÍS. — El diari «L'Ouverture» diu que Itàlia disposa actualment de cinc-cents mil soldats negres a Etiòpia i que dintre de tres o quatre anys disposarà de tres milions de soldats.

Aquests soldats disposen de material ultramodern i són, segons els observadors neutrals, excel·lents soldats i àdhuc els millors tiradors del món.

«Sembla — afegia — que la sola finalitat que interessa a Mussolini en aquesta momenta a Etiòpia és la recruta de soldats negres fins a la cifra de tres milions d'homes».

QUAN ZAMENHOF PASSEJAVA PER LES NOSTRES RAMBLES

El dia 2 de juliol del 1887 aparegué a Varsòvia un fascicle extraordinari titulat: «lingüo internaciona. Antauparolo la plena lernolibro». Eren les primeres normes gramaticals d'un idioma nou de trinxa: l'esperanto.

El mètode aviat es féu famós. Era una llengua viva que havia de fer entendre tots els homes entre ells; una autèntica revolució lingüística que enderrocaria de cop i volta la bíblica torre de Babel. Un idioma internacional harmoniós, d'una profunda claredat i flexibilitat, simple, agradable. Un fort vincle que havia d'unir els homes de bona voluntat de tot el món, de totes les races, de tots els idiomes.

El famós mètode anava signat amb un pseudònim: «Doktoro Esperanto» (el doctor que espera).

L'HOMME GENIAL DE BIALYSTOK

Llútzar Lluis Zamenhof amagava la seva personalitat darrera aquell pseudònim, ben aviat popularíssim. Havia nascut a Bialystok, però anà a residir a Varsòvia, on seguí la carrera de medicina i aconseguí ésser un dels millors metges oculistes de la capital. Home apassionat per les ciències, especialment per les lingüístiques, s'endinsà a l'estudi i construcció d'un idioma universal a través del qual tothom pogués entendre's.

El seu mètode i els seus primers treballs encaminats a la divulgació i comprensió de l'idioma que havia creat, anaren tots ells signats amb el pseudònim del «Doktoro Esperanto».

Quan el nou idioma tingué a despeses i d'una manera un bon xic feixuga pogué anar obrint-se camí, tothom l'anomenà «Esperanto».

LES PRIMERES LLUITES

Mal ningu res no havien desfermat en el món tantes discussions com Zamenhof i el nou idioma. Al seu costat es posaren els pacifistes, els sentimentalistes i els romàntics. Contra ell, una colla de savis i nacionals de via estreta. La lluita es féu gairebé una lluita a mort, però Zamenhof triomfà. El 1889 aparegué la primera revista escrita amb el nou idioma, el 1892 es funda a Sant Petersburg la important societat «Esperanto», després la francesa, l'alemanya i la japonesa, la catalana. El 1902 existíen 38 societats esperantistes, el 1914, 3.000.

Amb una embranzida formidable i sense por de les campanyes ridiculitzadores, els esperantistes començaren la sèrie de llurs actes i congressos. Sembla que anaven a caure els murs que separaven els homes dels homes, sembla que sota el signe d'«Esperanto» anava a néixer una veritable solidaritat humana... però no fou així.

EL DR. ZAMENHOF A CASA NOSTRA

Des de començaments del segle, data en què les campanyes esperantistes adquiríen el màxim ressò, a Catalunya hi havia alguns nuclis escassos i dispersos que conreaven la nostra llengua d'una manera autòdica.

La febre de l'esperanto que semblava que s'ho havia de menjar tot, no fou, però, fins 1909, data memorable en la qual els esperantistes de tot el món vengueren a Barcelona a celebrar el seu cinquè congrés.

Encara es pot dir que fumejaven els convents incendiat durant els fets de la setmana trágica que les nostres rambles, els nostres passeigs i els nostres llocs típics foren envaïts per una multitud d'estrangers, de vestits llampants i bigarrats, que duien sobre el pit l'estrella verda de cinc puntes esperantista.

La ciutat estava atòrdia, malmesa, ferida. La visió d'aquell nombre tan creixent de visitants que sense fer cas de les revolucions i les tragèdies passades es disposava a celebrar tranquil·lament un congrés, tingué la precuada virtut de tornar els bons barcelonins a la pau perduda i les ganes de viure i d'ésser feliç. I d'una manera espontània tributà als es-

Catalunya ha estat un dels països on ha tingut més força el moviment esperantista. Aquí s'han organitzat jocs florals en esperanto i s'ha traduït a aquest idioma les més belles poesies catalanes. Aquesta targeta postal és la traducció de l'esperanto de la nostra famosa tonada popular «La pastoreta»

trangers hostes una rebuda triomfal, apoteòsica. Homes de cent races i cent idiomes distints conviueren amb nosaltres d'una manera franca i simpàtica des del dia 5 al 11 de setembre del 1909.

Entre tants barrets forts, jaqués i vestits estrafolaris, els catalans esperantistes cercaren el seu ídol, el «Doktoro» Zamenhof. Buscaven un home alt, imponent. El tipus que més o menys s'havia creat d'ell. Zamenhof, de carn i ossos, de bell antuvi poca cosa, de parlar xafallós, miop. A desgrat de tot això, aviat es convenceren que era un home genial, un creador.

UN REPORTATGE D'ARA FA VINT-I-VUIT ANYS

La colla dels congressistes era imponent. La vida la feien es pot dir a la Universitat. En aquest edifici hi havia instal·lada, només per a ells, una secció de dormitoris. També s'eren col·locats a l'edifici del Palau de Belles Arts.

El que els agradava més de Catalunya eren els melons i les palmes de la vella Plaça Reial. Zamenhof tenia cura dels congressistes com el forni fills seus. Un cop posat formalment a treballar, el seu propi Dr. Zamenhof l'operà en una clínica d'aquesta ciutat.

Es representà a honor dels forasters «Mistero de Doloro», d'Adrià Qual, traduït a l'esperanto per Feliu i Valles. Els principals actors foren la senyora Bard i el que havia d'esdevenir més tard el seu espòs, Carlos Capdevila, actor, pintor, advocat i després periodista i director de «La Publicista».

La demostració de la virtut lingüística aconseguí d'emozionar-los de debò.

EL FILL DEL VIGILANT DEL CARRER DE PONENT

El Congrés va tenir la seva història sentimental. Una de les congressistes més entusiastes era la cuita Baronesa de Chalmot, de Colòmbia (sembla, però, que d'origen francès procedent d'aquells nobles hugonotes que hagueren de fugir de París en guanyar la nit de Sant Bartomeu. Aquesta dona era cega.

Al Congrés hi havia també una altra persona que era cega: el fill del vigilant del carrer de Ponent, l'Amatista, entre ell i ella arribà a l'amor i després a la vida.

L'amatista esdevingué amor i l'amor esdevingué casament. Un recordi! Tot això en una setmana.

Baronesa, acabat el Congrés, s'emportà el seu flamant espòs a les seves possessions de Colòmbia.

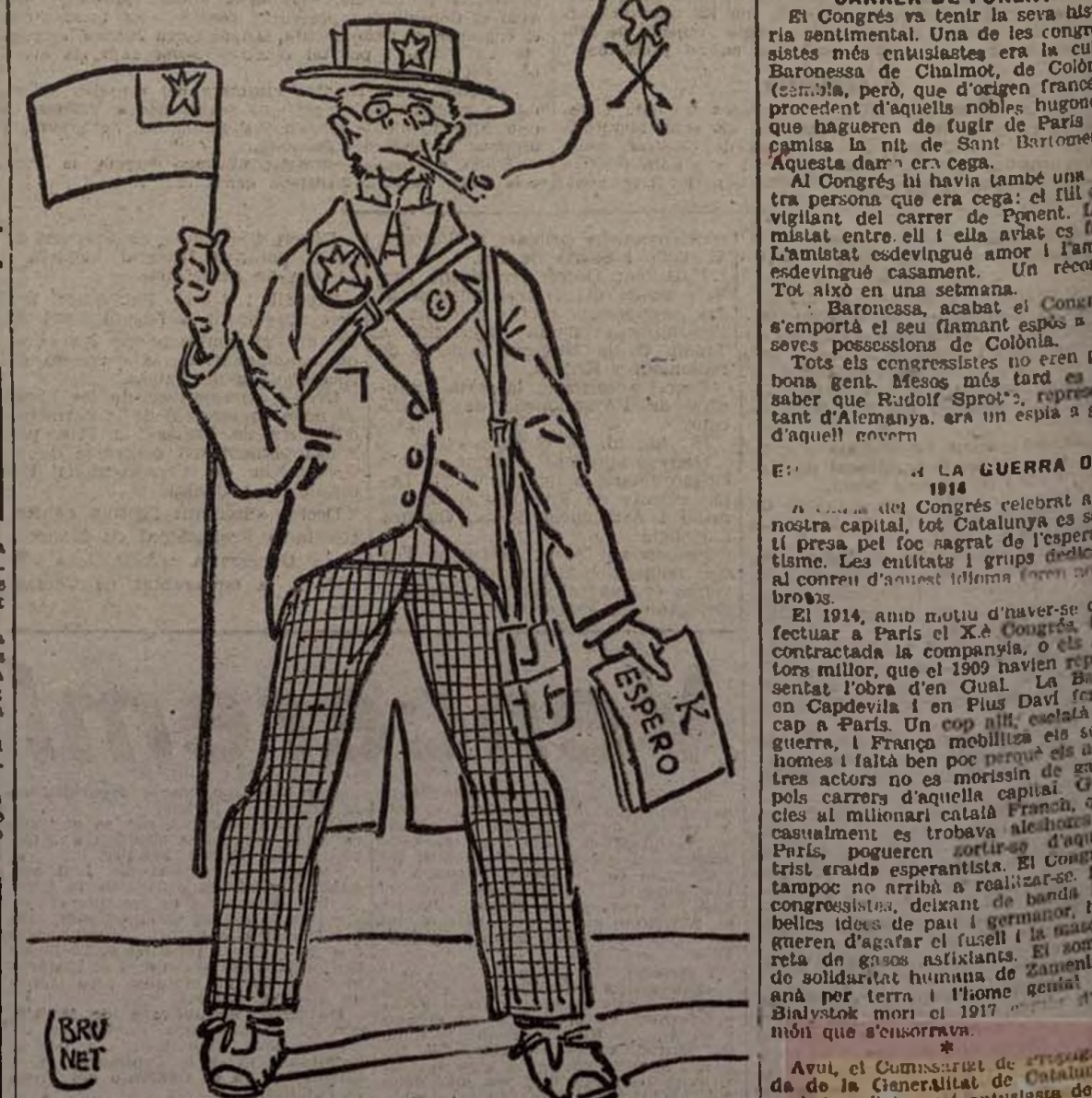
Més tard, els congressistes no eren pas bona gent. Més tard es va saber que Rudolf Spörk, representant d'Alemanya, era un espia a sou d'aquell govern.

LA GUERRA DEL 1914

El 1914, any motu d'aver-se efectuat a París el Xè Congrés, tot contractada la companyia, o els actors militars, que al 1909 havien representat l'obra d'en Qual. La Baró, en Capdevila i en Pius Davi foren la cap a París. Un cop allí, esclatà la guerra, i França mobilitzà els seus homes i faltà ben poc de guanyar la guerra. Les milícies de ganyanes carrers d'aquella capital, que claus al milionari català Francés, que casualment es trobava aleshores a París, pogueren sortir-se dels braços esperantistes. El Congrés trist arribà a realitzar-se. Els esperantistes no pogueren realitzar-se, els congressistes, deixant de banda les belles idees de pau i germanor, guanyaren d'agafar el fusell i la sangoneta de gasos asfixiants. El somni de solidaritat humana de Zamenhof anà per terra. L'home genial de Bialystok morí el 1917.

Avui, el Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, tot amb la col·laboració entusiasta de la Federació Catalana Esperantista, organitza una interessant exposició de l'obra de Zamenhof i els seus singulars apòstols.

Artur LLORENÇ

Un assistent al Congrés Esperantista de l'any 1909, que tingué lloc a la nostra ciutat: anglèsos estrany, proveït de binocles, màquines de retratar i la imprescindible estrella de cinc puntes dels conreadors de l'«Esperanto», l'idioma que ara fa cinquanta anys, instal·laurà el «doktoro» Zamenhof